

The Green Wave

Docentenhandleiding

Regie: Ali Samadi Ahadi
Jaar: 2010
Duur: 80 minuten
Website www.thegreenwave-film.com

Inleiding en leerdoelen
Instructie en lesplanning
Achtergronden
Antwoorden
Bronnen
Colofon

Inleiding en leerdoelen

.....

Bij deze ontvangt u de lesbrief van *The Green Wave*. De lesbrief bestaat uit drie delen: opdrachten en bronnen voor leerlingen en een docentenhandleiding. In de docentenhandleiding vindt u de leerdoelen, een korte instructie, de correcte antwoorden bij de opdrachten en enkele relevante en/of interessante bronnen.

Movies that Matter biedt mensenrechteneducatie. Dat betekent dat leerlingen kennis opdoen over mensenrechten, werken aan burgerschapsvaardigheden en een open, betrokken houding ten opzichte van mensenrechtenkwesties ontwikkelen. Met dit lespakket vergroten leerlingen hun kennis over de Iraanse samenleving. Ze leren overeenkomsten en verschillen te herkennen tussen Iran en de politiek-maatschappelijke situatie in omliggende landen. Leerlingen denken met behulp van de lesbrief na over mensenrechten en de manier waarop deze door het Iraanse regime worden geschonden. *The Green Wave* visualiseert onderdrukking. Een buitenstaander kan zich inleven omdat de betekenis van de realiteit voor de Iraanse bevolking zichtbaar wordt. Dit inlevingsvermogen vergemakkelijkt begrip. Kennis en begrip vergroten weer de bereidheid om te handelen.

Het lespakket is te gebruiken binnen de curricula van onder meer filosofie en levensbeschouwing, geschiedenis, maatschappijleer en burgerschapsvorming. Mensenrechteneducatie gaat niet alleen om kennisoverdracht, maar ook om het ontwikkelen van een open, verantwoordelijke en kritische houding ten opzichte van opvattingen en gedrag. Met het lesmateriaal van Movies that Matter hebben uw leerlingen diverse mogelijkheden om met elkaar in gesprek te gaan en meningen uit te wisselen.

Concrete leerdoelen die hieruit volgen zijn:

- 1 De leerling kan drie kenmerken van democratie noemen die in Iran ontbraken tijdens de verkiezingen van 2009.**
- 2 De leerling kan drie standpunten opnoemen waar de presidentskandidaten Ahmedinejad en Mousavi voor staan.**
- 3 De leerling kan een beknopte beschrijving geven van de motivatie van de twee belangrijkste personages om te gaan stemmen tijdens de verkiezingen.**
- 4 De leerling kan het verschil uitleggen tussen een documentaire en een speelfilm.**
- 5 De leerling kent de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en kan diverse mensenrechtenschendingen herkennen in *The Green Wave*.**
- 6 De leerling respecteert andermans mening ook al deelt hij deze niet. Hij/zij is bereid de eigen mening aan te passen.**
- 7 De leerling is zich bewust van zijn eigen vrijheid in Nederland in vergelijking met die van jongeren in Iran.**

Het lespakket is bedoeld voor leerlingen uit de bovenbouw van het havo en vwo.

De film kan ook van waarde zijn voor studenten uit het middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs. De film biedt talloze mogelijkheden om studenten te laten nadenken over de maatschappelijke en politieke situatie in Iran en thema's als Mensenrechten en democratisering te behandelen.

Instructie en lesplanning

.....

Het opdrachtenblad bestaat uit vier delen. Om een context te bieden en voorkennis te activeren maken de leerlingen de opdrachten een en twee van het opdrachtenblad. Vervolgens lezen de leerlingen de kijkopdrachten; deze dragen er toe bij dat leerlingen met gerichte aandacht de beelden uit de film observeren. U kunt leerlingen opdelen in groepen van drie. Tijdens de film besteedt ieder groepslid speciale aandacht aan één kijkopdracht. Later bespreken de leerlingen deze opdrachten in hun groepje. Na afloop van de film maken de leerlingen de verwerkingsopdrachten; in deze opdrachten is aandacht voor de inhoud en de vorm van de film, maar ook voor reflectie. Tenslotte zijn er ook verdiepingsvragen, die weliswaar betrekking hebben op de onderwerpen uit de film, maar die leerlingen kunnen maken zonder dat ze de film gezien hebben.

Leerlingen gebruiken het bronnenblad om het verhaal van *The Green Wave* te contextualiseren. Daarnaast ondersteunt het leerlingen ook bij het maken van de opdrachten.

- 1 Leerlingen lezen synopsis en maken opdracht 1 en 2 met behulp van het bronnenblad.**
- 2 Leerlingen lezen de kijkopdrachten door.**
- 3 Leerlingen kijken naar *The Green Wave*.**
- 4 Leerlingen maken (een selectie van) opdrachten 4 tot en met 20 met behulp van het bronnenblad.**
- 5 Leerlingen maken (een selectie van de) verdiepingsopdrachten**

Filmbeschrijving

.....

Iran maakt zich op voor een bijzonder moment in zijn geschiedenis. In Teheran, de hoofdstad van Iran, kleuren de straten steeds groener, de kleur van de oppositie. Veel jonge Iraniërs zien de verkiezingen vol vertrouwen tegemoet en geloven dat hun kandidaat Mousavi de verkiezingen overtuigend gaat winnen. Op de dag van de verkiezingen is de oppositie vol vertrouwen dat er eindelijk verandering gaat komen. De kiezers staan rijen dik voor de stembureaus.

Maar op de dag van de verkiezingen verandert de sfeer. Stembiljetten raken op, de nationale televisie laat niets zien van de verkiezingen maar toont een natuurfilm, stembureaus worden voortijdig gesloten, krantenredacties moeten dicht, sms en computersverkeer worden geblokkeerd, buitenlandse journalisten moeten het land verlaten en de organisatie van kandidaat Mousavi krijgt huisarrest. Niemand in Teheran durft te geloven wat er gebeurt tot zittend president Ahmedinejad op de nationale televisie verschijnt: met 62,5% eist hij de verkiezingsoverwinning op.

Honderdduizenden Iraniërs gaan de straten van Teheran op om te demonstreren tegen de volgens hen frauduleuze verkiezingsuitslag. Wat in de weken voor twaalf juni 2009 een vreedzame verkiezingstijd lijkt te zijn, verandert in een periode vol geweld. Het protest van de demonstranten wordt hardhandig neergeslagen. Tientallen studenten worden vermoord en honderden worden gevangengenomen. De straten van Teheran zijn veranderd in een militaire zone waar niemand meer veilig lijkt.

In reactie op de vele demonstraties houdt geestelijk leider (ayatollah) Khamenei een toespraak voor het Iraanse volk waarin hij het opneemt voor president Ahmedinejad. Volgens Khamenei is de verkiezingsuitslag geldig. Hij veroordeelt dan ook de demonstraties die op dat moment in Teheran plaatsvinden en benadrukt dat deze geen invloed kunnen hebben op de verkiezingsuitslag.

The Green Wave laat de roerige dagen door de ogen van twee jonge Iraniërs zien. Beiden zetten zich in de weken voor twaalf juni hoopvol in voor een betere toekomst van Iran, maar uiteindelijk wordt hun optimisme op wrede manier stukgeslagen.

.....

Mensenrechten

1. Regisseur Ali Samadi Ahadi toont met *The Green Wave* de opkomst van een nieuwe generatie Iraniërs die politiek actief is en zich kritisch uitlaat over het regime van president Ahmedinejad. Tegelijkertijd toont de film de machtsuitoefening van dit regime wanneer het volk zich tegen de regering keert en het niet eens is met de verkiezingsuitslag. Iran lijkt zich op een tweesplitsing te bevinden. De film laat zien dat in Iran behoudende en vernieuwingsgezinden lijnrecht tegenover elkaar staan.
2. *The Green Wave* laat ook zien hoe jonge Iraniërs sociale media gebruiken om hun stem te laten horen wanneer deze door de regering niet gehoord wordt en journalisten worden onderdrukt.
3. De beperkte vrijheid van meningsuiting uit zich in de film op vele verschillende manieren. Journalisten en dissidenten worden verbannen of gevangengezet. Buitenlandse media worden geweerd. Demonstreren wordt door de Iraanse regering verboden en hard gestraft.
4. Het agressieve, niets ontziende geweld dat door het Iraanse regime ingezet wordt om de demonstraties neer te slaan komt in de film veelvuldig en expliciet naar voren. Dit geweld uit zich niet alleen in de mishandelingen en arrestaties van demonstranten, maar ook in de gruwelijke mensenrechtenschendingen die ook passanten wordt aangedaan wanneer zij zich in de buurt van de demonstraties vinden.
5. De invloed van religie is groot in Iran. In de film zien we hoe de geestelijk leider, Ayatollah Khamenei zich bijvoorbeeld uitspreekt over de verkiezingsuitslag. Hij steunt president Ahmedinejad openlijk en keert zich tegen de demonstranten. Tijdens deze toespraak raken vele demonstrerende, jonge, Iraniërs gedesillusioneerd in hun geestelijk leider.
6. *The Green Wave* kaart ook de rol van Europa en de Verenigde Staten aan. Het westen krijgt het verwijt alleen uit eigen belang te handelen. Tijdens de Groene revolutie hebben zij immers niets gedaan tegen de mensenrechtenschendingen.

Antwoorden

Voorafgaand aan de film

Opdracht 1

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen (helemaal, gedeeltelijk, helemaal niet). Beargumenteer je antwoord!

A Als burgers zonder toestemming demonstreren mag de politie geweld gebruiken om de demonstranten weg te sturen. Ben jij het eens of oneens met deze stelling? Leg uit waarom.

Informatie:

Als een overheid nooit toestemming geeft voor protesten tegen de regering of heersende klasse, zoals in Iran of Birma, dan is dat een beperking van de vrijheid van meningsuiting. Politiegeweld is dan een schending van mensenrechten.

B Ik zou zeker gaan demonstreren als ik dacht dat de verkiezingen niet eerlijk waren verlopen, ook als ik daarbij gevaar zou lopen.

Eigen antwoord

Opdracht 2

Maak gebruik van het bronnenblad.

A Hoeveel inwoners heeft Iran?

- a 24 miljoen
- b 46 miljoen
- c 62 miljoen
- d **76 miljoen**

B De machtigste persoon van Iran is de

- a president
- b koning
- c **geestelijk leider**
- d minister van defensie

C Juist of onjuist?

- I Iran ligt tussen Irak en Afghanistan
- II Iran is groter dan Turkije
 - a **I is juist; II is juist**
 - b I is juist; II is onjuist
 - c I is onjuist; II is juist
 - d I en II zijn onjuist

Kijkopdracht

Let goed op tijdens de introductie van de film in de eerste minuut. Hierin wordt namelijk al verteld wat er in Iran aan de hand is.

Let op scènes waarin de twee hoofdpersonen voorkomen. Wat hebben je gemeen of waarin verschilt jouw leven?

Let op het genre van de film. Is het een documentaire? Een animatiefilm? Of een fictie film waarin de filmmaker zijn eigen 'werkelijkheid' bedenkt? Er kunnen ook meerdere vormen door elkaar heen lopen waardoor er een film ontstaat die een kruising is tussen verschillende genres.

Na afloop van de film

Opdracht 3

A Beschrijf in ongeveer tien zinnen wat je van de film vond. Vond je de film bijvoorbeeld interessant, indrukwekkend of aangrijpend? Leg uit waarom.

Eigen antwoord. Laat leerlingen eerst met elkaar bespreken, daarna kort onderwijsleergesprek.

B Welke gebeurtenis of welk deel van het verhaal heeft het meest indruk op je gemaakt? Leg uit waarom.

Eigen antwoord. Laat leerlingen eerst met elkaar bespreken, daarna kort onderwijsleergesprek.

Opdracht 4

De film volgt onder andere twee jonge Iraniërs, Kazeh en Azadeh. Beide zijn politiek actief en zetten zich ieder op hun eigen manier in voor de campagne van presidentskandidaat Mousavi.

A Beschrijf in ongeveer tien zinnen waarom de verkiezingen voor de hoofdpersonen zo belangrijk waren.

Na jaren van onderdrukking en economische achteruitgang was er eindelijk sterke hoop dat verandering mogelijk was. Kaveh spreekt van energie, opwinding, wilskracht en eenheid bij de bevolking. Dit was nodig om de verandering in gang te zetten. Er was dus geloof dat het conservatieve establishment zijn langste tijd had gehad.

B Kun jij je vinden in de door jouw opgeschreven drijfveer van de hoofdpersonen? Leg uit waarom.

Eigen antwoord.

Opdracht 5

“The Green Wave” betekent in het Nederlands letterlijk: De Groene Golf.

A Verklaar de titel van de film aan de hand van drie betekenissen van de kleur groen.

1. Groen is de kleur van hoop en vrede. 2. Het is de kleur van de Islam. 3. Groen is de kleur van eenheid en hoop, zegt Kaveh.

B Bedenk een andere titel voor de film. Waarom heb je voor deze titel gekozen?

Open. Tip voor de docent: De Groene Revolutie wordt ook wel de “Twitter Revolution” genoemd.

Opdracht 6

Gebruik 2.1 tot en met 2.3 van het bronnenblad.

A Welke belangrijke gebeurtenis vond in 1979 plaats?

De Islamitische Revolutie.

B Wat veranderde er in de Iraanse politiek? *Geestelijk leiders kregen veel (formeel) politieke macht.*

C Wat is het verschil tussen president Ahmadinejad en zijn voorganger?

Ahmadinejad is conservatiever. Hij is een man van het volk die de politieke liberalisering van zijn voorganger weer teruggedraait.

.....

Opdracht 7

Dr. Shirin Ebadi, advocate en winnares van de Nobelprijs voor de vrede en Mehdi Mohseni, journalist en blogger vertellen over de situatie in Iran tijdens de afgelopen jaren onder president Ahmedinejad.

A Wat is volgens hen de belangrijkste oorzaak voor de onvrede onder de Iraanse bevolking over de afgelopen vier jaar onder president Ahmedinejad? *De afgelopen vier jaar onder Ahmedinejad ging het economisch zeer slecht. Er heerste veel werkeloosheid, met name onder jongeren en studenten. Dit terwijl de olie-inkomsten juist erg hoog waren. De bevolking van Iran vraagt zich zodoende af waar deze olie-inkomsten gebleven zijn.*

B Iran is niet het enige land waar de afgelopen jaren opstanden hebben plaats gevonden. Noem nog twee landen die in 2011 veel in het nieuws waren wegens demonstraties van het volk.

Voorbeelden uit de Arabische wereld: Egypte, Tunesië, Libië, Bahrein, Jemen.

C Zoek op het internet informatie over de opstanden en demonstraties in een van deze landen (2011) en beschrijf overeenkomsten en verschillen tussen de situatie in Iran (2009) en het land dat jij gekozen hebt (2011).

Eigen antwoord. Belangrijk aspecten: Is de heersende klasse in het zadel gebleven of niet? Welke motieven hadden demonstranten? Werd er geweld gebruikt?

Opdracht 8

Gebruik 2.4 van het bronnenblad.

De verkiezingen in Iran in 2009 gaan tussen vier kandidaten. Oppositiekandidaat Mousavi is de belangrijkste tegenstander van zittend president Ahmedinejad.

A Zoek op internet drie verkiezingsstandpunten op van Ahmedinejad en drie verkiezingsstandpunten van Mousavi. Maak eventueel gebruik van wikipedia en de links die daar te vinden zijn.

Ahmedinejad: 1. De Koran moet zeer strikt

nageleefd worden wat onder andere resulteert in de strenge kledingcodes voor vrouwen en de intolerantie jegens homoseksuelen. 2. Ahmedinejad wil een gelijke verdeling van de Iraanse inkomsten waarmee hij met name onder de armere bevolking veel steun verwerft. 3. Het tegen gaan van corruptie. 4. De voortzetting van het nucleaire programma.

Mousavi: 1. Invoering van de vrije media en afschaffing van de moraalpolitie. 2. Meer rechten voor vrouwen. 3. Onderhandelingen met de Verenigde Staten onder Obama en betere internationale betrekkingen. 4. Voortzetting van het Iraanse nucleaire programma.

B Noem een standpunt van Mousavi dat voor met name jongeren en studenten belangrijk is. Leg uit waarom.

Iraanse jongeren hechten in toenemende mate aan vrijheid (van meningsuiting). Het invoeren van vrije media is een standpunt van Mousavi dat Iraanse jongeren daarom belangrijk vinden.

C Ahmedinejad heeft de steun van veel Iraniërs. Leg uit waarom veel Iraniërs hem steunen. Gebruik voor je antwoord het bronnenblad (2.1 t/m 2.3) en eventueel het internet.

Ahmedinejad is (in 2011) nog geliefd bij een overwegend conservatief deel van de bevolking; ze vertrouwen hem vanwege zijn eenvoudige afkomst, waarden zijn politiek van herverdeling, ze staan achter zijn anti-Amerikaanse en anti-Israëlische buitenlandpolitiek.

.....

Opdracht 9

In het begin van de film zit de mannelijke hoofdpersoon in een taxi met een vriend, een vrouwelijke medepassagier en de taxichauffeur. Onderweg naar het stadion waar presidentskandidaat Mousavi een toespraak houdt, hebben zij het over de aankomende verkiezingen.

A Allen zijn sceptisch over de aankomende verkiezingen. Waarom hebben zij er geen vertrouwen in?

De hoofdpersoon vertelt in de taxi dat hij na de afgelopen verkiezingen in 2005 zich dermate bedrogen voelde, dat hij niets met de huidige verkiezingen te maken wil hebben. Hij heeft zich zelfs voorgenomen nooit meer te stemmen. De taxichauffeur gaat ook niet stemmen. Hij ziet het nut niet in van een president. Een gewone soldaat kan immers hetzelfde werk verrichten. De echte besluiten worden volgens hem elders genomen. De vrouw in de taxi vertelt dat de verkiezingen niet vrij zijn. De regering kiest de kandidaten en zorgt er voor dat hun voorkeurskandidaat als winnaar uit de bus komt.

B Noem drie voorwaarden waar verkiezingen aan moeten voldoen in een democratie.

1. Iedere volwassene moet kunnen stemmen. 2. Er moeten verschillende politieke partijen zijn waar de kiezer op kan stemmen. 3. Je stemt anoniem. 4. Je mag niet vervolgd worden omwille van je politieke voorkeur. 5. De verschillende partijen moeten voldoende toegang tot de media hebben. 6. De verkiezingsuitslag mag niet frauduleus tot stand gekomen zijn.

C Vind je, na het zien van de film en op basis van je antwoord uit opdracht 6B dat Iran een democratie is? Leg uit waarom wel of niet.

In de film wordt nergens aangetoond dat Mousavi meer stemmen had dan Ahmadinejad. Wel is duidelijk dat op de verkiezingsdag tal van ongeregelheden gemeld werden en dat van een vrije verkiezingen nauwelijks sprake was.

Opdracht 10

De verkiezingscampagne in Teheran begint zonder tumult. Steunbetuigers van de verschillende kandidaten gaan de straten op en organiseren bijeenkomsten. Iraniërs laten openlijk hun politieke voorkeur zien door bijvoorbeeld een groene hoofddoek te dragen of een groene vlag uit te hangen.

A Waarom laat de filmmaker beelden zien van zowel voorstanders van Ahmedinejad als Mousavi die gezamenlijk in de straten van Teheran op een vredige manier hun favoriet aanmoedigen?

Door beelden te laten zien van actievoerende voorstanders van zowel Ahmedinejad als Mousavi laat de filmmaker zien dat het er in de weken voorafgaand aan de verkiezingen vreedzaam aan toe ging. Aanhangers van beide kandidaten gingen de straten op en spraken hun voorkeur uit zonder dat dit tot ongeregelheden leidde. Ook al waren zij het niet met elkaar eens, zij respecteerden elkaars mening en lieten elkaar deze ook uitspreken. Belangrijk is dat zij openlijk hun mening konden geven.

B Geef twee redenen waarom deskundigen (bijvoorbeeld journaliste Mitra Khalatbani en clericist Mohsen Kadivar) de periode voor de verkiezingen zo belangrijk vinden.

De verkiezingen gaven met name jonge Iraniërs de gelegenheid hun woede en frustratie over de afgelopen jaren uit te spreken op een democratische wijze. De verkiezingscampagne voorafgaand aan de daadwerkelijke verkiezingen toonde aan dat Iraniërs hadden geleerd de dialoog met elkaar aan te gaan.

Opdracht 11

Lees deel 3.1 van het bronnenblad.

A In Iran is een geestelijk leider de belangrijkste politieke persoon. Wie is dat in Nederland?

De minister-president, hij legt verantwoording af aan de volksvertegenwoordiging.

B Wie is verantwoordelijk voor het geweld tegen de betogers. Wie zijn de daders?

Verantwoordelijk zijn de ayatollah en de president (en andere leidinggevende politici). De daders zijn de (geheime) politie, Basij en andere veiligheidstroepen.

C In de film komt een lid van de milities, de Basij, aan het woord. Hoe voelt hij zich over zijn rol?

Hij heeft meegedaan aan martelingen van willekeurige demonstranten. Hij schaamt zich en voelt zich schuldig. Hij is wanhopig want hij ziet geen weg terug.

D Waarom is de spiraal van geweld moeilijk te doorbreken?

Veel daders hebben te maken met het gevoel dat ze niet terug kunnen en ze hebben te maken met groepsdruk. Het is voor hen nauwelijks mogelijk om de Basij te verlaten.

Opdracht 12

Gebruik 3.2 van het bronnenblad.

Hoewel in Nederland mannen en vrouwen gelijke rechten hebben, geldt dit niet voor alle landen.

Vrouwen zijn vaak de eerste slachtoffers wanneer het gaat om mensenrechtenschendingen.

Wereldwijd worden zij nog veel onderdrukt door middel van geweld, maar ook doordat hen vrijheden afgenomen worden terwijl die voor mannen wel gelden.

A Tijdens de toespraak van Mousavi neemt ook zijn vrouw, Zahra Rahnnavard, het woord. Waarom is dit zo'n belangrijk moment voor de toeschouwers in het stadion?

Zij wordt gewaardeerd als een krachtige vrouw die niet bekend is vanwege haar man, presidentskandidaat Mousavi, maar doordat zij mensenrechtenactiviste is en voor de vrijheid van meningsuiting, pers en gedachten strijdt. In Iran, waarin vrouwen niet dezelfde rechten hebben als mannen, is zij een belangrijk boegbeeld voor zowel vrouwen als mannen.

B Zoek op internet op welke beperkingen vrouwen in Iran hebben in vergelijking met Nederland. Noem drie verschillen tussen beide landen.

1. In Iran gelden er voor zowel mannen als vrouwen kledingvoorschriften. Mannen dienen van hun navel tot hun knie bedekt te zijn, vrouwen dienen wijdevallende kleding te dragen die hun lichaamsvormen bedekt en die in ieder geval de armen en benen bedekt. Ook moet het hoofd altijd bedekt zijn. 2. De getuigenis van een vrouw is niet in alle gevallen gelijk aan die van een man. 3. Een islamitische man mag met een niet-islamitische vrouw trouwen. Andersom geldt dit niet. 4. Vrouwen mogen geen president of rechter worden. 5. Als vrouwen scheiden zullen zij nooit de volledige voogdij over hun kinderen krijgen. Zelfs niet als de vader is overleden.

Opdracht 13

Een van de kritieken op het Iraanse regime is het gebrek aan persvrijheid. Dit recht is onderdeel van de vrijheid van meningsuiting, een van de mensenrechten zoals opgesteld in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Een belangrijke bedreiging voor persvrijheid is censuur.

A Wat versta je onder censuur?

.....

Het toezicht van een wereldlijke of kerkelijke overheid op uitingen in woord en geschrift die haar onwettig zouden zijn. Meestal wordt bedoeld preventieve censuur, dat is het verbieden van uitlatingen en afbeeldingen voordat zij, bijv. in druk, publiek worden gemaakt.

Blijkens Amnesty-rapporten gebruiken overheden een scala van middelen van censuur, zoals:

- het schrappen in publicaties;
 - het verbieden van uitzendingen en publicaties;
 - het onmogelijk maken om informanten te spreken of documentatie in te zien;
 - de toegang tot papierleveranties, radiostations, uitzendtijd e.d. onmogelijk maken;
 - intimidatie, arrestatie of moordaanslagen gericht op journalisten of hun informanten;
 - willekeurige en vage wetgeving waardoor een algemeen klimaat van angst en zelfcensuur ontstaat;
 - het aanklagen op (valse of ongegronde) beschuldiging van obsceniteit, blasfemie openbaarmaking van staatsgeheimen.
- Toenemend is er ook internetcensuur.*

B Geef twee voorbeelden uit de film van censuur tijdens de verkiezingen in Iran.

Voorbeelden: 1. Voormalig militant Amir Farshad Fbnaheimi geeft als voorbeeld van de opgelegde censuur de natuurfilms die door de staatszenders tijdens de verkiezingen op 12 juni werden uitgezonden. Alleen op buitenlandse media was te zien wat er aan de hand was. Maar ook buitenlandse correspondenten hadden te maken met censuur omdat er geen sprake was van vrije informatievoorziening (onder andere: informanten durven niet te spreken, gegevens van overheidsinstanties zijn niet betrouwbaar)

2. Wanneer de onrust toeneemt, moeten buitenlandse journalisten het land verlaten en worden hun visa's niet verlengd. 3. Journalist en blogger Mehdi Mohseni noemt de websites die werden platgelegd door de regering, de sms-diensten die werden gesaboteerd en de telefoonlijnen die werden afgesloten. Niet alleen

het volk kon hierdoor niet onderling communiceren, maar ook presidentskandidaat Mousavi werd hierdoor afgesloten van zijn achterban.

C Wat is een direct gevolg van de Iraanse censuur voor de film geweest?

De film bestaat voor een groot deel uit teksten van blogs en beelden van You Tube. Met name Iraanse jongeren en studenten gebruikten deze website om filmpjes te plaatsen van de gebeurtenissen, die door geen enkele andere media getoond of zelfs vastgelegd werden.

D Waarom zou de Iraanse regering censuur willen plegen?

Ze probeert te voorkomen dat mensen zich kunnen informeren en een kritische visie kunnen ontwikkelen over het beleid van de overheid. Op deze manier probeert de staat te voorkomen dat kritische opvattingen over de regering niet verspreid worden.

E Kun je een voorbeeld geven van censuur in Nederland?

Nederlandse correspondenten in Afghanistan dien(d)en hun artikelen eerst te laten lezen door functionarissen van het Ministerie van Defensie.

Opdracht 14

Wanneer op 14 augustus 2009 Azadeh wordt vrijgelaten en de gevangenis verlaat realiseert ze zich dat ze nog lang niet vrij is. De kleine gevangenis waarin ze vastgezeten heeft, heeft slechts plaats gemaakt voor een grotere: Iran. Vertel in vijf tot tien zinnen wat zij hiermee bedoelt.

Wanneer zij vrijgelaten wordt en naar huis mag, is zij nog lang niet vrij. Niet alleen zal het Iraanse regime haar in de gaten blijven houden, wellicht ziet ze haar opgepakte vrienden en familieleden niet terug, maar ook zal zij zich af blijven afvragen waar haar stem voor presidentskandidaat Mousavi is gebleven. Ook bij de volgende verkiezingen. Want hoe kun je vrij zijn als je kiesrecht niets waard is? Durf je na de martelingen en intimidatie nog uit te komen voor je mening? Voor haar gelden nog steeds de strenge kledingvoorschriften en heeft zij niet dezelfde

.....

rechten als mannen in Iran hebben. Dus ook al is de bewegingsruimte na haar vrijlating groter geworden, deze is nog steeds aan banden gelegd.

Opdracht 15

Lees de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in het bronnenblad (deel 4) of op www.youngamnesty.nl/scholieren_info#uvrm.

Halverwege de film wordt Ahmedinejad met 62,5% als winnaar van de verkiezingen uitgeroepen. In Teheran komt dit nieuws aan als een donderslag bij heldere hemel. Had niet iedereen op Mousavi gestemd? Actievoerders gaan de straten op om opheldering te vragen en houden spandoeken omhoog met de tekst "Waar is mijn stem?".

A Hoe reageert de Iraanse regering op de demonstraties?

De Iraanse regering zet de politie en militia (de Basij) in om de demonstraties hardhandig neer te slaan. Er wordt veel geweld gebruikt tegen iedereen die op het moment van de demonstraties op straat is. Er raken mensen gewond en er vallen tientallen doden. Demonstranten worden opgepakt en gevangen genomen zonder dat zij de mogelijkheid krijgen om zich te verdedigen. Tientallen mensen stonden terecht in oneerlijke "showprocessen". Eind 2009 zijn ruim 5000 mensen gedetineerd. In gevangenschap worden zij mishandeld en gemarteld. Gedetineerden krijgen geen toegang tot advocaten, medische zorg en de toegang tot familieleden wordt ontzegd.

B Noem vier mensenrechten die in de film in het geding zijn. Gebruik hiervoor de Universele

Verklaring van de Rechten van de Mens.

(3) Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid, (5) Martelen is verboden, (6) Iedereen heeft overal recht op dezelfde bescherming, (7) De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen dezelfde bescherming bieden, (8) Als je onrecht wordt aangedaan, moet de rechter jou beschermen, (9) Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet, (10) Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter, (11) Je bent onschuldig tot het tegendeel bewezen is, (19) Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening, (22) Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten worden nageleefd.

C Licht je antwoord toe aan de hand van situaties uit de film.

Eigen antwoord.

Opdracht 16

Dr. Shirin Ebadi en prof. dr. Payam Akhavan, VN aanklager, beschuldigen het Westen ervan niets te hebben gedaan tegen de mensenrechtenschendingen in Iran.

A Welke redenen worden er door de geïnterviewden gegeven voor het uitblijven van enige internationale actie tegen Iran tijdens de Groene Revolutie?

De geïnterviewden vinden dat het Westen alleen economisch georiënteerd is. Iran is voor hen met name belangrijk voor de olie – en aardgasopbrengsten. Om de economische belangen niet op het spel te zetten, heeft het Westen niets gedaan tegen de Iraanse mensenrechtenschendingen tijdens de Groene Revolutie. Zij hebben niet ingegrepen omdat de gebeurtenissen gezien werden als interne aangelegenheden. Ingrijpen zou de Iraanse soevereiniteit aantasten.

B Vind jij dat andere landen verplicht zijn op te treden tegen mensenrechtenschendingen zoals in Iran of zijn dit soort misstanden een interne nationale aangelegenheid? Leg je antwoord uit.

Volgens het internationaal recht is een 'humanitaire interventie' legitiem als er sprake is van grootschalige mensenrechtenschendingen en het middel (ingrijpen) niet erger is dan de kwaal (mensenrechtenschendingen). Humanitaire interventie zou je kunnen definiëren als militair ingrijpen, tegen de zin en zonder toestemming van de zittende regering in, met als doel grootschalige mensenrechtenschendingen tegen te gaan. Recente voorbeelden zijn de tijdelijke geallieerde bezetting van Noord-Irak tijdens de Eerste Golfoorlog (beginjaren negentig) om een einde te maken aan Saddam Hoessein's terreurbewind tegen de Koerden en de NAVO-aanval op het regime van Milosevic in Joegoslavië, bedoeld om een einde te maken aan de schendingen van de mensenrechten in het voornamelijk door Albanezen bewoonde Kosovo. (http://www.cmo.nl/conflictenbank/?Ingrijpen_of_niet%3F)

Opdracht 17

Lees in het bronnenblad deel 5.

A Wat versta je onder een documentaire? Vind je dat The Green Wave een documentaire is? Beargumenteer je antwoord.

Een registratie van de werkelijkheid met het doel de kijker te informeren of overtuigen. Er zijn geen acteurs, er is geen script, geen 'set'.

B The Green Wave is een filmische collage. Uit welke bestanddelen is deze collage opgebouwd? Welke functie hebben de afzonderlijke delen? Welk effect heeft de combinatie van elementen?

Animatie, beelden van handcamera's en interviews. De animatie heeft als doel de kijker te betrekken bij het verhaal (inleving), de beelden van de handcamera's zorgen er voor dat de kijker het verhaal 'echt' vindt, de interviews zorgen er voor dat de kijker het begrijpt en gelooft dat het 'waar' is.

C Zijn de animatiebeelden van Azandeh en Kaveh fictie of werkelijkheid? Waarom vind je dat?

Fictie: hun verhalen zijn opgebouwd uit andere verhalen, de animatie is realistisch getekend maar is niet meer dan een interpretatie van de werkelijkheid.

D Welke elementen uit The Green Wave zou je 'objectief' noemen en welke 'subjectief'? Onderbouw je antwoord.

.....

*Objectief: interviews, handcamera's, blogs.
Registratie van iets dat echt is gebeurd, gezegd of geschreven. Wel is het zo dat de filmmaker kiest welke beelden hij inzet, op welke manier hij dat doet etcetera.*

Subjectief: animatie. Dit is een verhaal dat gebaseerd is op getuigenissen en diverse verhalen, samengebracht tot de twee verhalen van de fictieve karakters van Azandeh en Kaveh. De tekeningen waaruit de animatie lijken realistisch, maar het blijft een individuele interpretatie van de werkelijkheid door de tekenaar.

Opdracht 18

Mehdi Khalatbani, journalist en blogger, vertelt aan het einde van de film over de zorgeloosheid van de jongeren in Europa. Hij vraagt zich af of ze überhaupt wel weten waar Iran ligt en onder welke omstandigheden hun leeftijdsgenoten in Iran zich bevinden. Iedere leerling kiest een van de volgende rollen: student, (geheime) politieagent, geestelijke, arts.

We verplaatsen ons anderhalf jaar terug in de tijd. Het is zomer 2009 en er heerst een gespannen sfeer in de stad Teheran. Jij bent een van de Iraanse bloggers die over de verkiezingen schrijft. Schrijf een blog van een A4'tje waarin je vertelt over de situatie in Iran. Je blog mag gedateerd zijn in de periode voor 12 juni toen de sfeer in Iran nog opgetogen was door de aankomende verkiezingen, maar hij mag ook van na de verkiezingen zijn. Misschien ben jij net opgepakt en gevangen gezet, behandel je gewonden in een ziekenhuis in Teheran of ben je een (geheime) politieagent die de opdracht heeft demonstranten uit te schakelen. Lees en bespreek de blog van je medeleerlingen.
Eigen antwoord.

Opdracht 19

Schrijf een recensie bij de film. De recensie moet minimaal een half A4'tje lang zijn. Bedenk voor je gaat schrijven wat je van de film vindt (het verhaal, de 'boodschap', de filmische aspecten). De recensie is bedoeld voor leeftijdsgenoten. Je recensie bestaat uit drie onderdelen:

1. Een beschrijving waar de film over gaat, zonder het einde van de film te verklappen!
2. Wat je opvallend vond aan de film. Dit onderbouw je met voorbeelden en argumenten. Je kunt bijvoorbeeld schrijven dat de film heel spannend was of dat hij nogal saai was. Je kunt uitleggen waarom je dit vindt met behulp van scènes uit de film. Maar je kunt ook schrijven over de kleuren in de film, het camerawerk of de muziek. Kijk ook nog eens naar de kijktips.
3. Je mening over de film. Je maakt duidelijk waarom de lezer de film moet gaan zien, of waarom juist niet. Overtuig de lezer met een knallend einde! Geef ook een beoordeling in de vorm van sterren: 1 ster is heel slecht, 5 sterren is zeer goed.

Eigen antwoord.

Opdracht 20

Hoe zou de toekomst van Iran er uit zien? Zullen conservatieve politieke en geestelijke leiders aan de macht blijven? Of zullen er veranderingen komen? Hoe en waarom zullen er wel / geen veranderingen optreden? Welke rol spelen technologie, de bevolkingsopbouw en het buitenland in de toekomst van Iran volgens jou? Schrijf een korte tekst waarin je uitlegt hoe de toekomst van Iran er volgens jou uitziet.

Eigen antwoord.

Verdiepende opdrachten

Opdracht I Huidige situatie in de Arabische wereld (2011)

A De opstanden in de Arabische wereld in 2011 in onder andere Tunesië, Egypte en Libië worden in de media ook wel de “Arabische Lente” genoemd. Wat wordt hiermee bedoeld?

Met de “Arabische Lente” wordt er een vergelijking gemaakt met de Praagse Lente van het voormalige Tsjecho-Slowakije in 1968 (januari – augustus). De secretaris van de communistische partij, Alexander Dubcek, wilde Tsjecho-Slowakije democratischer maken, een liberaal communisme invoeren als ook de censuur afschaffen. Dit laatste zorgde er voor dat er openlijk een antisovjet-houding kon floreren die voorheen door de censuur verborgen bleef. De bevolking ging massaal de straten op om van hun nieuwe vrijheid van meningsuiting gebruik te maken en diende zelfs een manifest in dat openlijk kritiek gaf van de misstanden in het land. Onder leiding van Breznev werd er in augustus 1968 een eind gemaakt aan de Praagse Lente. Ook in de Arabische wereld stond het volk in 2011 op om openlijk zijn mening te geven. En masse gingen Egyptenaren en Libiërs de straten op om hun ongenoegen te laten blijken met de regering. Een tweede belangrijk vergelijkingspunt is dat zowel de Praagse Lente als de opstanden in de Arabische wereld een katalysatoreffect hebben. De ene revolutie lokt de andere uit. Het woord ‘lente’ verwijst in deze context naar een periode van ontspanning in politieke verhoudingen of omstandigheden.

B Toch zijn er ook kritieken op deze vergelijking. Wat is een van de kritiekpunten?

Zoals bij A vermeld staat verwijst het woord ‘lente’ naar een periode van ontspanning in politieke verhoudingen of omstandigheden. De zogenoemde “Arabische Lente” moet dit nog maar uitwijzen. Met name omdat de opstanden in de Arabische wereld tot nu toe gepaard gaan met grof geweld. Hierin is vooral Libië een verontrustend voorbeeld van. De positieve bijklank die onder andere de Praagse

Lente, maar ook de Cubaanse Lente en de Chinese Lente, hebben, zal niet snel weerklinken in de term “Arabische Lente” wanneer men de vele slachtoffers van de opstanden in Libië in ogenschouw neemt. Ook is het nog te vroeg om te spreken van een daadwerkelijke democratiseringsgolf in de Arabische wereld.

Opdracht II Social networks

A Zoek op websites zoals Facebook en Twitter op hoe er nu op blogs over Iran geschreven wordt.

Eigen antwoord.

B De sociale media speelden een grote rol tijdens de verkiezingsperiode in 2009. Tunesië en Egypte zijn voorbeelden van landen waar in 2011 volksoptstanden uitbraken. Zoek twee blogs op van Tunesische of Egyptische demonstranten, die op internet over deze opstanden schrijven. Wat zijn de overeenkomsten en/of verschillen met de Iraanse blogs uit 2009?

Eigen antwoord.

C Blogs en ‘traditionele’ media (kranten, radio, tv) dragen informatie over. Waarom zijn social media juist belangrijk in landen waar de vrijheid van meningsuiting onder druk staat?

Traditionele media vaak in handen van de overheid, daardoor sprake van censuur. Bij traditionele media is er sprake van één zender en talloze ontvangers, bij social media zijn er heel veel zenders die samen vele waarnemingen en opvattingen vertegenwoordigen.

afbeelding 1

bron: <http://politicalhumor.about.com/od/iran/ig/Iran-Cartoons/Stop-Or-I-ll-Tweet.htm>

afbeelding 2

bron: <http://jeffreyhill.typepad.com/english/2009/06/cartoon-the-supreme-leader-and-the-mouse.html>

D Bekijk afbeelding 1 en 2 hierboven. Wat bedoelt de maker van de eerste cartoon? Wat bedoelt de maker van de tweede cartoon?

De eerste cartoon toont de angst van Khomeini voor de informatietechnologie. De tweede cartoon spot juist met de kracht van social networks: ondanks de social networks werden demonstranten gemolesteerd en zonder aanklacht gevangen gezet.

E Welke cartoon spreekt jou meer aan?

Eigen antwoord.

Opdracht III Vluchtelingen

A Hoeveel Iraanse vluchtelingen telde Nederland in 2010?

- a 5.000
- b 30.000**
- c 80.000
- d 120.000

B Hoeveel procent van deze groep heeft een opleiding van hbo/wo niveau?

- a 15%
- b 25%
- c 40%**
- d 60%

C Volgens het Sociaal en Cultureel Plan Bureau is dit aantal hoger dan onder autochtone Nederlanders. Hoe komt het dat er zo veel hoogopgeleide Iraniërs zijn in Nederland?

Als reden voor het hoge aantal hoogopgeleide Iraanse vluchtelingen geeft het Sociaal en Cultureel Planbureau het elitekarakter dat de migratie vanuit Iran naar Nederland in de periode na de Islamitische Revolutie van 1979-1989 had. Hoewel deze revolutie voor hervormingen had gezorgd, werden deze vrij snel erna teruggedraaid en werden de politiek, het onderwijs en de rechtspraak geïslamitiseerd. Na de Groene Revolutie van 2009 waren het vooral de aanhangers van Mousavi die deel uitmaakten van de intellectuele bevolking van Iran en het land ontvluchtten. Door hun deelname aan de demonstraties tegen de verkiezingsuitslag liepen zij na de verkiezingen in Iran gevaar.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

.....

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
26. Je hebt recht op onderwijs.
27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.

.....

Amnesty International

Movies that Matter

Amnesty International is een internationale organisatie die zich inzet voor de rechten van de mens. Over de hele wereld heeft Amnesty meer dan 2,2 miljoen leden en aanhangers. Het hoofdkantoor staat in Londen. Daar worden gegevens van over de hele wereld verzameld en bereiden de medewerkers de internationale acties van Amnesty voor. In bijna honderd landen zijn er afdelingen van Amnesty International, ook in Nederland.

Amnesty International is onafhankelijk. Acties en onderzoek worden betaald door leden en mensen die geld geven. Amnesty wil geen subsidie van de overheid, want als je geld krijgt van de overheid is het minder makkelijk om die overheid te bekritisieren als dat nodig mocht zijn.

Amnesty International is onpartijdig. Dat wil zeggen dat het voor Amnesty niet uitmaakt in welk land de mensenrechten geschonden worden. Mensenrechten gelden voor iedereen. Als die rechten geschonden worden, door welke regering dan ook, dan voert Amnesty daar actie tegen. Het zou tenslotte erg ongeloofwaardig zijn wanneer je van het ene land wel wat zegt en in het andere geval doet of je neus bloedt.

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Amnesty International Film Festival en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen.

Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken.

Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

Redactie

Dore van Duivenbode en Emily van Doeland

Eindredactie

Movies that Matter en Amnesty International

Vormgeving

SAZZA

Opmaak

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius, Marcus Eshuis,
Dennis Lahey (projectleider)

Movies that Matter

Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
www.moviesthatmatter.nl
tel. (020) 77 33 624
educatie@moviesthatmatter.nl

Alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

Stichting Movies that Matter wordt ondersteund
door Amnesty International, Stichting DOEN en
het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Het **Movies that Matter Film Festival** wordt
ondersteund door de Gemeente Den Haag

